Биир дойдулаахпыт, бэйиэт, тылбаасчыт, саха норуодунай суруйааччыта, СССР суруйааччыларын Сойууһун чилиэнэ

Семен Титович Руфов

1927 с. ахсынньы 5 күнүгэр (сорох даннайынан ахсынньы 7 күнүгэр) Үөһээ Бүлүү Тамалакааныгар төрөөбүтэ. 1942 сыллаахха сэттэ кылаастаах оскуоланы бүтэрбит. 1954 сыллаахха Дьокуускайдааҕы культпросвет оскуола бибилэтиэкэҕэ салаатын кэтэхтэн үөрэнэн бүтэрбит. Хас да сыл тыа сирин бибилэтиэкэтигэр сэбиэдиссэйинэн үлэлээбит. 1957—1958 сс. — «Эдэр коммунист» хаһыат лит.сотруднига. 1962 сылтан СССР суруйааччыларын Сойууһун чилиэнэ. 1963 с. А. М. Горькай аатынан Литература институтун үөрэнэн бүтэрбит. 1991 сылтан Саха Өрөспүүбүлүкэтин суруйааччыларын Сойууһун чилиэнэ. Кулун тутар 19 күнүгэр 2016 сыллаахха олохтон туораабыта.

Айымньылара 1955 сылтан саҕалаан бэчээттэммиттэр. Бастакы хоһооннорун кинигэтэ «Кэл, олор, кэпсэтиэх» күн сирин 1959 сыллаахха көрбүт. Оҕолорго анаан уонча кинигэни суруйбут.

Сэмэн Руфов, 85 сааһыгар сылдьан, өйүттэн Александр Пушкин «Медный всадник» поэматын, 60-н тахса Пушкин, Лермонтов, Некрасов, Баратынскай, Огарев, Фет о. д. а. поэттар хоһооннорун ааҕар эбит. 84 сааһыгар сылдьан, сайын эбии 4 хоһоону өйүгэр хатаабытын кэпсээбит.[

“Валерка –соҕуруу дойдуга”

(поэма)

1. Валерка хас саастааҕый?
2. Валерка хас суол былааннааҕый?
3. Биир моруосунай сыаната?
4. Мутук үүтүн курдук харахтаах ханнык кыылый?
5. Кремль истиэнэтэ хайдах өҥнөөҕүй?
6. Мавзолейга ким сытарый?
7. Валерка хас тохтобул кэннэ трамвайтан түспүтүй?
8. Валерка баһаарга баар эмээхсинтэн тугу ылан сиэбитий?
9. Валерка муораҕа күөгүлээн тугу таһаарбытый?
10. Эһэтэ суох уол аата?
11. Одесса куорат фашистарга бэриммэккэ хас күн утарсыбытый?
12. **Бадейка** диэн тугуй?
13. Хорсун, герой партизан Черноморскай командир хайдах өлбүтүй?
14. **Сир ийэ мэтириэтэ** диэн автор тугу этэрий?
15. Өлгөм бурдуктаах ханнык дойдунуй?
16. **Ленин** диэн кимий?
17. Ленин толору аата?
18. Ленин оҕо сааһа ааспыт улуу өрүһүн аата?
19. Урал хайатыгар туох заводтара баар эбитий?
20. Самолет мүнүүтэҕэ хас биэрэстэни көтөрүй?